

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăza nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

D15883/2025

Doamnei Angelica-Dana MATICIUC,
Director

Școala Gimnazială nr. 1 Săveni
Strada Nicolae Iorga, nr. 3,
Localitatea Săveni, județul Botoșani
e-mail: scgensaveni@yahoo.com

RECOMANDAREA

Nr. 168 din 16. SEP 2025

Instituția Avocatul Poporului s-a autosesizat, în temeiul art. 16 alin. (I) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, ca urmare a mediatizării în presă a unui caz de violență între elevi, înregistrat în data de 14 aprilie 2025 la Școala Gimnazială Nr. 1 Săveni, județul Botoșani, vizând posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează *protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*, statuate de art. 49 și art. 22 din Constituția României.

În acest sens, a fost publicat pe site-ul ziarului Monitorul de Botoșani din 26 mai 2025 articolul cu titlul: *Elev snopit în bătaie la ora de sport. Ancheta a fost făcută „din vorbe”*, în care se relatează despre faptul că, un elev a fost bătut de către un coleg al acestuia în timpul orei de sport la Școala Gimnazială Nr. 1 Săveni, în absența profesorului supraveghetor, iar conducerea unității de învățământ ar fi ignorat incidentul timp de o lună, fără a declanșa o anchetă oficială.

Totodată, se menționează că mama elevului a făcut sesizare către conducerea școlii, inspectoratul școlar și la poliție, iar reprezentantul inspectoratului școlar a confirmat producerea evenimentului, subliniind următoarele: „Verificările Inspectoratului Școlar Botoșani au scos la iveală faptul că, deși a trecut mai bine de o lună de la incident, școala nu a întocmit niciun document oficial privind cazul. Directoarea ar fi verificat verbal situația, fără să redacteze procese-verbale, declarații sau rapoarte privind incidentul.”

În acest context, pentru verificarea unor posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează *protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*, statuate de art. 49 și art. 22 din Legea fundamentală, Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului a înaintat adrese către Școala Gimnazială nr. 1 Săveni, Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ) Botoșani, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Botoșani, precum și la Inspectoratul Școlar Județean (IȘJ) Botoșani.

Din analiza răspunsurilor comunicate, precum și a documentelor remise în copie de către unitatea de învățământ, raportat la normele legale în vigoare incidente în acest caz, reținem următoarele **concluzii**:

1. Se confirmă producerea evenimentului relatat de presă, ce a avut loc în data de 14 aprilie 2025 la Școala Gimnazială nr. 1 Săveni, referitor la actele de violență între doi elevi, comise în timpul unei ore de educație fizică, în absența cadrului didactic, stabilindu-se că ambii elevi au recurs la forme de violență în conflictul care a avut loc între aceștia, dispunându-se în urma reanalizării cazului sancționarea lor (Observație individuală pentru elevul

, iar pentru elevul scrisă cu scăderea notei la purtare);

2. conducerea Școlii Gimnaziale nr. 1 Săveni a luat act despre situația de violență cel mai târziu în data de 15 aprilie 2025, prin reclamația depusă de către doamna – mama elevului înregistrată cu nr. 1007/15.04.2025, însă **unitatea de învățământ nu a respectat decât parțial Procedura operațională referitoare la prevenirea și combaterea cazurilor de violență din școală, înregistrată cu nr. 87 din 03.09.2024, așa cum a constatat și Inspectoratul Școlar Botoșani cu ocazia verificărilor efectuate în acest caz;**

3. **contrar opiniei conducerii școlii**, potrivit căreia cazul de violență supus analizei a fost un caz ușor de violență (justificându-se în acest fel de ce nu s-a procedat la informarea instituțiilor corespunzătoare să intervină în situații de acest tip), **în realitate, evenimentul înregistrat la Școala Gimnazială nr. 1 Săveni în data de 14 aprilie 2025 constituie un caz grav de violență**, dat fiind faptul că, potrivit pct. 5.1 din Ordinul Ministerului Educației nr. 6235/2023, printre formele grave de violență între copii, se regăsesc enumerate atât **injurii** proferate de către unul dintre elevi, cât și **lovirea** la care a recurs celălalt elev, ambele forme fiind consemnate în adresele nr. 1057/17.04.2025 și nr. 1058/17.04.2025 (semnate de luare la cunoștință), prin care reprezentanții legali ai celor doi minori au fost informați de către conducerea școlii cu privire la sancțiunea aplicată, în urma verificării situației de violență înregistrată în școală;

4. Școala Gimnazială nr. 1 Săveni nu a respectat, în timpul cercetării disciplinare efectuate în acest caz, dreptul la apărare (niciunul dintre cei doi elevi nu a fost intervievat) și nici dreptul la contestație pentru sancțiunile aplicate, drepturi prevăzute expres de art. 107 alin. (3) și alin. (6) din Legea nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar, dar și de art. 17 alin.(2) din Statutul elevilor, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 5707 din 1 august 2024, având în vedere că nu există dovada comunicării niciuneia dintre aceste sancțiuni individual, în scris, celor doi elevi;

5. există carențe în înțelegerea obligațiilor instituite de normele legale în vigoare în sarcina cadrelor didactice și a conducerii școlii, de a sesiza imediat la direcția generală de asistență socială și protecția copilului cazurile de violență comise asupra elevilor, în conformitate cu dispozițiile art. 52 alin. (4) (obligația de a referi centrelor județene de resurse și asistență educațională și de a semnala serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului identificate în timpul desfășurării activității), precum și cele cuprinse în art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

6. Procedura privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, **aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 6235/2023, nu este cunoscută și aplicată în mod corespunzător de către cadrele didactice de la Școala Gimnazială nr. 1 Săveni**, având în vedere că, în acest caz nu au fost respectate obligațiile stabilite la pct.5-Managementul cazurilor grave de violență între preșcolari/elevi petrecute în mediul școlar;

7. Mama elevului și-a exprimat refuzul ca fiul său să fie implicat în diverse etape de intervenție interinstituțională, și anume: „audiere, ancheta socială directă, evaluare psihologică, întrevedere cu personalul din cadrul DGASPC sau altă procedură care ar presupune expunerea sa emoțională sau confruntarea cu trauma suferită”, după eveniment solicitând transferul elevului la o altă unitate școlară, demers soluționat favorabil;

8. Fapta săvârșită la data de 14.04.2025 a fost sesizată organelor de poliție în ziua de 22.04.2025, fiind demarate cercetări sub supravegherea procurorului de caz, însă în cauză sunt incidente prevederile art. 16 alin. 1 lit. d) din C.P.P raportat la art. 27¹ din Codul penal, organele

¹ Art. 27 NCP -Minoritatea făptuitorului - Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârșită de un minor, care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condițiile legale pentru a răspunde penal.

de cercetare penală informând despre acest caz D.G.A.S.P.C Botoșani și Primăria Orașului Săveni pentru a dispune conform competențelor.

*

Pentru a contribui la respectarea prevederilor art. 89 alin. (1), ce conferă oricărui copil dreptul de a fi protejat împotriva abuzului și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care se află (familie, **instituții de învățământ**, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc), **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituie în sarcina cadrelor didactice, potrivit dispozițiilor **art. 52 alin. (4), obligația de a semnală serviciului public de asistență socială sau, după caz, direcției generale de asistență socială și protecția copilului, cazurile de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra copilului identificate în timpul desfășurării activității.**

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 65 alin. (7) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023: „**Conducerea unităților de învățământ are obligația să sesizeze cazurile de violență asupra copilului la numărul național 119 și să colaboreze cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului pentru managementul acestora**, în interesul superior al copilului.”

Cazurile de violență înregistrate în unitățile de învățământ trebuie analizate cu respectarea *Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar*, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației nr. 6235/2023.

Printre altele, Procedura reglementează la **pct.5-Managementul cazurilor grave de violență între preșcolari/elevi petrecute în mediul școlar**, situația de violență înregistrată la Școala Gimnazială nr. 1 Săveni în data de 14 aprilie 2025 întrunind elementele unui **caz grav de violență**, dat fiind faptul că, în accepțiunea dată la pct. 5.1² din Ordinul Ministerului Educației nr. 6235/2023, printre formele grave de violență între copii enumerate, se regăsesc atât **injuriile** proferate de către unul dintre elevi, cât și **lovirea** la care a recurs celălalt elev, ambele forme fiind consemnate în adresele nr. 1057/17.04.2025 și nr. 1058/17.04.2025

² 5.1. Fără a se considera o enumerare exhaustivă, se consideră **forme grave de violență** între copii următoarele: (...) - alte forme de abuz fizic: **lovirea**, (...) - forme de abuz psihologic care constituie infracțiuni, precum: instigarea la violență, incitarea la ură și discriminare, amenințarea, șantajul, hărțuirea, lipsirea de libertate, determinarea sau înlesnirea sinuciderii; - alte forme de abuz psihologic: bullyingul și cyberbullyingul, semnele obscene, **injuriile** și jignirile, calomniile, terorizarea; (...)

(semnate de luare la cunoștință), prin care reprezentanții legali ai celor doi minori au fost informați de către conducerea școlii cu privire la sancțiunea aplicată, în urma verificării situației de violență înregistrată în școală.

Pentru încălcarea obligațiilor și interdicțiilor prevăzute de art. 106 alin. (2)-(5) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, elevii răspund disciplinar, însă, în aceste cazuri, dispozițiile art. 107 alin. (2), teza finală, stabilesc că: „**Elevul și părinții/tutorii legali sunt informați cu privire la natura încălcării și sunt convocați la o întâlnire formală**”, elevii având prevăzut expres la alin. (3) **dreptul la apărare**.

În funcție de gravitatea faptei, la art. 107 alin. (5)³ sunt enumerate sancțiunile disciplinare ce pot fi aplicate elevilor, după dispunerea sancțiunii existând **obligația**, stabilită de art. 107 alin. (6), potrivit căreia **orice sancțiune aplicată trebuie să fie comunicată individual, în scris, atât elevilor, cât și părinților/tutorilor legali**.

Totodată, dispozițiile alin. (14) stabilesc că procedura de aplicare a sancțiunilor prevăzute la alin. (5) este reglementată de Statutul elevilor, procedură ce trebuie să prevadă, **în mod obligatoriu, cerințele indicate la alin. (15)⁴, esențiale fiind cele privind îndeplinirea obligațiilor de informare în scris a elevilor și a părinților/reprezentanților legali; de interviuare a elevilor, în prezența părinților/tutorilor legali, precum și oferirea posibilității de contestare a sancțiunii**.

În acest sens, Statutul elevilor, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 5707 din 1 august 2024, reglementează sancționarea elevilor în Capitolul V (art. 16 – art. 30), stabilind potrivit dispozițiilor art.17 alin. (2) faptul că „*Procedura de aplicare a sancțiunilor prevăzută*

³ (5) Sancțiunile ce pot fi aplicate elevilor, în funcție de gravitatea faptei, sunt:

- a) observație individuală;
- b) muștrare scrisă;
- c) retragerea temporară sau pe durata întregului an școlar a burselor de care beneficiază elevul;
- d) mutarea disciplinară la o clasă paralelă din aceeași unitate de învățământ;
- e) suspendarea elevului pe o durată limitată de timp;
- f) preavizul de exmatriculare;
- g) exmatricularea cu drept de reînscrisere, în anul școlar următor, în aceeași unitate de învățământ;
- h) exmatricularea cu drept de reînscrisere, în anul școlar următor, în altă unitate de învățământ;
- i) exmatricularea fără drept de reînscrisere pentru elevii din învățământul postliceal.

⁴ (15) **Procedura de aplicare a sancțiunilor prevăzută la alin. (14) prevede în mod obligatoriu:**

- a) **informarea elevilor și a părinților/tutorilor legali;**
- b) **interviurarea elevilor, în prezența părinților/tutorilor legali;**
- c) după caz, consultarea managerului de caz desemnat de DGASPC, în acord cu Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state și a raportului de evaluare multidisciplinară realizat de acesta;
- d) **oferirea posibilității de contestare a sancțiunii.**

parcurge, în mod obligatoriu, următoarele etape: a) **informarea în scris a elevilor și a părinților/reprezentanților legali cu privire la abaterile comise;**

b) intervievarea, pentru cazurile de violență, realizată în acord cu prevederile **Ordinului ministrului educației nr. 6.235/2023** pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/ elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, cu modificările ulterioare;

c) după caz, consultarea managerului de caz desemnat de DGASPC, în acord cu Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state, și a raportului de evaluare multidisciplinară realizat de acesta;

d) *oferirea posibilității de contestare a sancțiunii în scris.* ”

De asemenea, potrivit art. 17 alin. (3), „În procesul de sesizare și analiză disciplinară a elevilor, comunicarea cu părinții/reprezentanții legali se realizează în absența elevilor, într-un spațiu dedicat, care asigură confidențialitatea, în prezența consilierului școlar și a mediatorului școlar, dacă este necesar. ”

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice.

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. Directorul Școlii Gimnaziale nr. 1 Săveni, județul Botoșani, va dispune măsurile corespunzătoare care să conducă la:

a)- cunoașterea și respectarea de către cadrele didactice ale acestei unități de învățământ a prevederilor Ordinului Ministerului Educației nr. 6235/2023 prin care a fost aprobată Procedura privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate

în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar, **astfel încât, situațiile de violență înregistrate în această școală să fie încadrate în mod corespunzător în cazuri ușoare/grave de violență, pentru a fi analizate în concordanță cu regulile specifice aplicabile și responsabilitățile persoanelor implicate în managementul interinstituțional și multidisciplinar;**

b)- informarea cadrelor didactice din școală pentru cunoașterea și respectarea dispozițiilor art. 52 alin. (4) și cele ale art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare, de a asigura sesizarea D.G.A.S.P.C. Botoșani în cazul identificării unor cazuri de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență asupra elevilor minori, precum și a dispozițiilor art. 65 alin. (7) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, potrivit cărora: „Conducerea unităților de învățământ are obligația să sesizeze cazurile de violență asupra copilului la numărul național 119 și să colaboreze cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului pentru managementul acestora, în interesul superior al copilului.”

c)- respectarea de către toate cadrele didactice din unitatea școlară a dispozițiilor legale privind obligațiile instituite prin Legea nr. 198/2023 a învățământului preuniversitar referitoare la aplicarea sancțiunilor disciplinare prevăzute de art. 107 alin. (5), **în cazul antrenării răspunderii disciplinare a elevilor** pentru încălcarea prevederilor art. 106 alin. (2)-(5), precum și a celor stabilite de art. 17 alin. (2) din Statutul elevilor, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 5707 din 1 august 2024, care să asigure garantarea dreptului la apărare și contestație, atât pentru elevii sancționați, cât și pentru părinții/reprezentanții legali ai acestora.

2. Directorul Școlii Gimnaziale nr. 1 Săveni, județul Botoșani va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Suceava, în termen de 30 de zile, comunicând în scris măsurile dispuse cu privire la însușirea prezentei Recomandări.

AVOCATUL POPORULUI,

Renate WEBER

București, septembrie 2025

The first part of the paper discusses the importance of the study of human evolution in the context of the current debate on the origins of modern humans. It reviews the evidence from the fossil record and the results of molecular genetic studies, highlighting the challenges posed by the conflicting data. The author argues that a synthesis of these two approaches is essential for a better understanding of the evolutionary processes that have shaped the human lineage.

In the second part, the author examines the role of cultural evolution in the development of modern human societies. Drawing on examples from the archaeological record, the paper explores how technological innovations and social structures have influenced the course of human evolution. The author suggests that the interaction between biological and cultural factors is a key to understanding the unique trajectory of the human species.

The final part of the paper discusses the implications of the findings for our understanding of the human condition. It reflects on the ways in which the study of human evolution can inform contemporary debates on issues such as race, intelligence, and the nature of culture. The author concludes by emphasizing the need for continued research in this field to resolve the outstanding questions.

